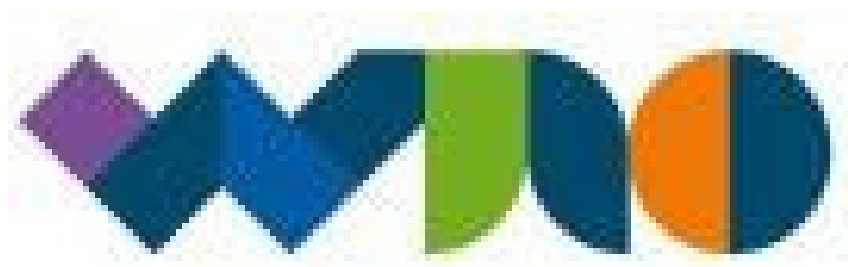

ARENtHEEM
C O L L E G E

Hoe kan de docent in de klas maatwerk voor leerlingen leveren in het onderwijskundig handelen en tegelijk overzicht houden in het klassenmanagement?

Concrete invulling van Passend Onderwijs (o.a.) binnen de lessen!

Graag vragen wij Uw aandacht voor “Werken naar Onderwijsbehoeften”, een werkwijze die het Arentheem College in samenwerking met InVerb B.V. in het kader van Passend Onderwijs heeft ontwikkeld.

Met deze werkwijze is het mogelijk onderwijsbehoeften van alle leerlingen op een gestructureerde manier in kaart te brengen en die te vertalen naar het handelen in de klas.

De werkwijze komt voort uit de praktijk van het onderwijs, en dat is zichtbaar in de ontwikkelde aanpak en bijbehorende materialen. Ook is aanpassing aan een specifieke schoolsituatie goed mogelijk.

WnO is ontwikkeld door Arentheem College, met ondersteuning van Niek Mertens (InVerb B.V.).

Arentheem College en InVerb B.V. zijn samen van mening dat Werken naar Onderwijsbehoeften een betekenisvolle meerwaarde betekent voor het onderwijskundig handelen binnen het funderend onderwijs en voor het kunnen bieden van zorg op maat aan leerlingen. Wij zijn ervan overtuigd dat

Werken naar Onderwijsbehoeften een bijdrage kan leveren aan betere kwaliteit van onderwijs en zorg.

Vanuit die overtuiging dragen het Arentheem College en InVerb B.V. het Werken naar Onderwijsbehoeften in een samenwerking met elkaar uit aan scholen voor primair-, voortgezet- en speciaal onderwijs die daarvoor belangstelling tonen.

In deze brochure vindt U een korte omschrijving van de achtergrond en inhoud van Werken naar Onderwijsbehoeften, de voordelen die het heeft voor de leerlingen en voor de school als geheel, en de mogelijkheden die er voor U zijn om hiermee verder kennis te maken.

Lesgeven en geïntegreerde zorg/begeleiding in de klas:

Werken naar Onderwijsbehoeften

De kern van Werken naar Onderwijsbehoeften (WnO) wordt gevormd door gerichte en praktische adviezen/aanpakken voor de docent, die gaan over het toepassen van maatregelen op maat voor de leerling(en) in de lessituatie. Specifieke onderwijsbehoeften van leerlingen worden ingedeeld in negen handelingscategorieën. Dit gebeurt door de mentor, zo nodig in overleg met anderen.

Voor een paar voorbeelden van die handelingscategorieën: zie de bijlage bij deze brief.

Bij de categorieën horen handelingsadviezen/aanpakken die voorzien zijn van concrete materialen, zowel voor de docent als voor de leerling. Deze materialen worden overigens voortdurend aangevuld en verbeterd op basis van eigen ideeën van docenten/teams.

De werkwijze van handelingsgerichte diagnostiek naar categorie en de concrete handelingsadviezen/aanpakken die erbij horen, worden gebruikt bij de intake van leerlingen, bij het groeperen van leerlingen, bij het werken in de reguliere klassensituatie, bij het werken met (groeps)handelingsplannen, bij leerlingbesprekingen, het leerlingvolgsysteem en bij de overdracht van leerlingen. Daardoor is het bedienen van leerlingen op maat in de les geheel ingebed in het primair proces in de school en in de jaarcyclus van de school.

Voor een voorbeeld: zie het schema in de bijlage bij deze brief.

Resultaat: op een heel praktische manier werken naar de onderwijsbehoeften van de leerling binnen het primair proces, in de klassensituatie, onderwijs op maat, afgestemd op de specifieke behoeften van leerlingen met bepaalde kenmerken. En het praktisch uitvoerbaar werken met handelingsplannen voor iedere docent, in combinatie met een groepsplan. Bovendien het ontstaan van een continuüm in de zorg naar de leerling en een goed zorgdossier. Dit alles binnen het bestaande onderwijsconcept van de school.

Kortom: (extra) zorg voor iedere leerling en een praktische vormgeving van het zorgprofiel dat het team van de school kan waarmaken.

Wat levert Werken naar Onderwijsbehoeften op, wat is de meerwaarde?

▪ WnO gaat niet uit van tekorten en handelingsverlegenheid, maar van de behoeften van leerlingen. Het is daarmee gericht op:

- handelingsgericht werken: onderwijskundig handelen door de docenten in teams naar leerlingen binnen het lesgeven;

- kijken naar leerlingen in termen van kansen en (ontwikkelings-)mogelijkheden.

▪ WnO biedt een gestructureerde, voorbereide manier van werken waardoor docenten in hun lessen

tegenmoet kunnen komen aan onderwijsbehoeften, zowel op pedagogisch- als op didactisch terrein. Dit op een zeer praktische manier. De handelingsbekwaamheid van docenten wordt vergroot, waardoor het functioneren van leerlingen verbetert.

- WnO biedt een aantal bruikbare materialen voor docenten en leerlingen.

- Zorg voor leerlingen wordt vormgegeven binnen de lessen en niet exclusief buiten de klas.

Leerlingen laten juist in de klassensituatie hun behoeften aan leren en begeleiding zien. WnO maakt geïntegreerde leerlingenzorg in het primair proces mogelijk. De school voldoet daarmee ook aan de (formele) zorgplicht en rechten op zorg bij leerlingen.

- WnO is niet een op zichzelf staande werkwijze, maar is gekoppeld aan de intake, het volgen van leerlingen (bv. Magister), het werken met groepsplannen en handelingsplannen, het leerlingdossier, de overdracht van leerlingen en het ondersteunen van docenten.

Het maakt, als het eenmaal is ingebed, een doorgaande lijn in de schoolloopbaan van leerlingen mogelijk.

- WnO is gevat in de reguliere jaarcyclus van de school.

Relatie van WnO met Passend Onderwijs

Het Samenwerkingsverband 13.1 wil de handelingscategorieën die binnen WnO gehanteerd worden, gaan gebruiken op het niveau van het samenwerkingsverband VO in Arnhem en omstreken.

Onder de titel 'Eenheid van taal' is WnO de inspiratie om leerlingen, die extra zorg nodig hebben, te indiceren en scholen zorgmiddelen toe te wijzen ('Indiceren naar Onderwijsbehoeften').

Indiceren naar Onderwijsbehoeften en Werken naar Onderwijsbehoeften vormen:

- een aansluitend geheel van indiceren en onderwijskundig handelen in de school;
- uitgaande van onderwijsbehoeften en mogelijkheden van leerlingen, in plaats van 'etiketteren' van problemen;
- met de mogelijkheid om zorg/begeleiding in te bedden in het onderwijskundig handelen.

Inmiddels heeft een onderzoek plaatsgevonden over de handelingscategorieën van WnO met ervaren medewerkers uit het primair-, voortgezet- en speciaal onderwijs. Dit onderzoek geeft aan dat de categorieën door beide groepen als bruikbaar en zinvol worden gezien.

Ook met wetenschappers is overleg geweest.

Uit het verslag van het onderzoek:

“Uit de gevoerde gesprekken blijkt dat de gedefinieerde onderwijsbehoeften

1. duidelijk zijn;
2. herkend worden in de praktijk van basis-, voortgezet- en speciaal onderwijs;
3. voldoende onderscheidend (er is geen of weinig inhoudelijke overlap);
4. wederzijds uitsluitend.

Verder is gebleken dat de geraadpleegde deskundigen goede mogelijkheden zien op basis van deze onderwijsbehoeften te komen tot handelingsgerichte invulling van ondersteuning en begeleiding van zowel leerlingen als docenten.”

De vastgestelde categorieën zullen in het SWV Passend Onderwijs worden toegepast bij:

- bepalen ondersteunings- en begeleidingsbehoefte van een leerling;
- het opstellen van de zorgprofielen van de scholen;
- het definiëren van onderwijsarrangementen (binnen- en bovenschools);
- alle overige onderwerpen waarbij Eenheid van taal wenselijk en noodzakelijk is.

Aanbod om overdracht en invoering van WnO te ondersteunen op uw school of locatie

Werken naar Onderwijsbehoeften is niet zomaar een product dat verhandeld kan worden alsof het een methodeboek is of iets dergelijks. WnO is een manier van werken, dat alles te maken heeft met het lesgeven door de docent en met de manier waarop naar leerlingen en hun ontwikkelingskansen wordt gekeken. Het gaat om de docent als mens en als professional en om het onderwijs(ontwikkelings)proces.

Ons aanbod voor introductie en invoering van WnO is dan ook vanuit deze visie vormgegeven.

Het implementatietraject dat is ontwikkeld, kent een inhoudelijk deel en een implementatiedeel. Het handelen van de docent en het klassenmanagement (hoe regel ik het in mijn groep?), nemen de belangrijkste plaats in bij het implementatiedeel.

Het systeem voorziet er verder in dat de docent ondersteuning krijgt in dit proces, waar hij of zij aangeeft dat nodig te hebben.

Het overdragen van WnO vindt plaats door het bieden van een licentie-overkomst aan scholen tegen een eenmalige prijs (kopen van WnO materialen en rechten op eigen, intern gebruik) en het leveren van voorlichting en ondersteuning bij ontwerp en implementatie (op uurtarief).

Het volgende wordt geleverd:

1. Voorlichting aan de school (schoolleiding, teams docenten etc.).
2. Ondersteuning bij het bepalen van een visie met de afnemende school (docententeams) over hoe gekeken wordt naar leerlingen en naar onderwijsbehoeften (voorbereidend op besluitvorming in de school naar wel of niet invoeren van WnO).
3. Ondersteuning bij het op maat maken van WnO voor de school (ontwerpfase van de aanpak, ondersteunen maken projectplan en implementatietraject helpen ontwerpen).
4. Ondersteuning van de implementatie incl. begeleiding door experts/ervaren orthopedagogen, lesbezoeken, besprekingen.
5. Nazorg, follow up.
6. Moederset materialen en aanpak (eenmalige levering digitaal, via licentie overeenkomst).

Interesse?

We houden graag vrijblijvend een gesprek met u om nadere toelichting te geven over WnO en over maatwerk in uw schoolsituatie. Daarbij kunnen we ook een presentatie verzorgen over WnO.

Reageren?

Als u belangstelling heeft, of meer informatie wilt, kunt u contact opnemen met mevrouw Wen Westerink, tel.: 026-3629152, tst. 222 (op dinsdag en vrijdag) of wesw@arentheemcollege.nl of met InVerb B.V.

Zie hieronder de bijlagen:

1. Enkele van de negen handelingscategorieën WnO
2. Schema inbedding WnO in het reguliere werken van de school
3. Schema jaarcyclus (voorbeeld)

Aandacht opnieuw laten richten
Vb. van kenmerken die deze behoefte aangeven:

Het gaat hierbij om volgehouden aandacht.
Leerlingen die moeilijk blijvend de aandacht kunnen houden.
Leerlingen die moeilijk aan het werk gaan, dagdromen bijvoorbeeld.

inzicht/visionair
creatief
open staan
gevoelig

Skoop

Extra instructie i.v.m. aandacht of niveau
Vb. van kenmerken die deze behoefte aangeven:

Leerlingen met een trage verwerking van informatie.
Leerlingen die moeite met het vak(gebied) hebben,
zwakke leerlingen. Leerlingen die

moeite hebben met het aanleren van routines.

Leerlingen die instructies moeilijk kunnen volgen
(bijv. bij dyscalculie, ADHD).

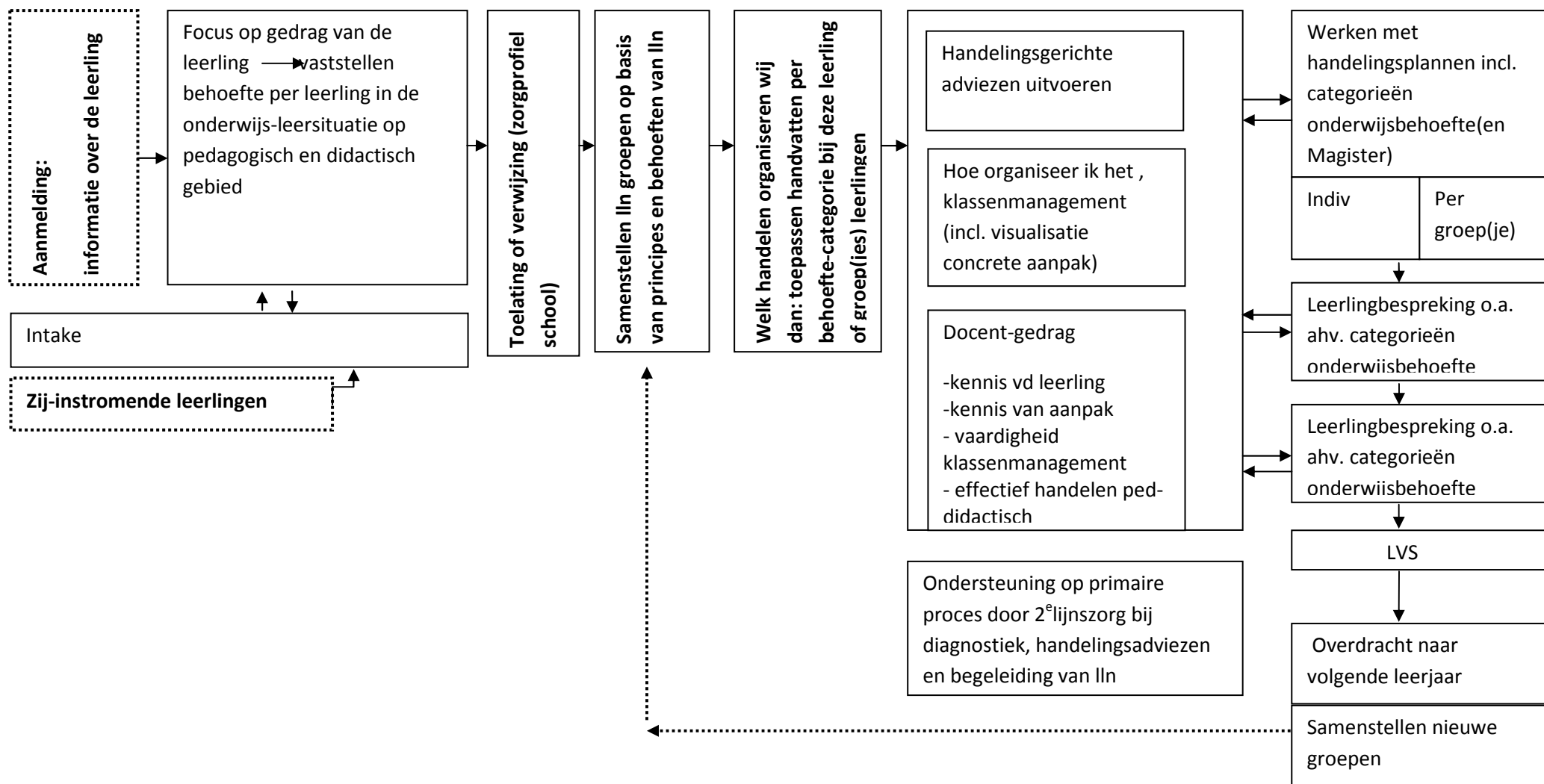
compenseren
onderhandelen
intuïtief

Batal

(gevechtseenheid,
leger, commando)

Bijlage 2 Inbedding WnO in het reguliere werken van de school

Bijlage 3 Jaarcyclus WnO in de school

